

Erhvervslivet har stort udbytte af eksterne rådgivere og konsulenter

AF CHEFKONSULENT LOUISE BÜLOW, CAND.SCIENT.POL, CHEFKONSULENT CHRISTIAN OHM, M.SC., CAND.SCIENT.ADM. OG ANALYSECHEF GEERT LAIER CHRISTENSEN, CAND. SCIENT. POL.

RESUME

Eksterne rådgivere og konsulenter tilfører virksomhederne stor værdi. Det viser en ny spørgeskemaundersøgelse, som Epinion har foretaget for Dansk Erhverv blandt 545 virksomheder. Hele 83 pct. af de virksomheder, som har anvendt eksterne rådgivere, vurderer, at udbyttet af rådgivningen har været positivt eller meget positivt.

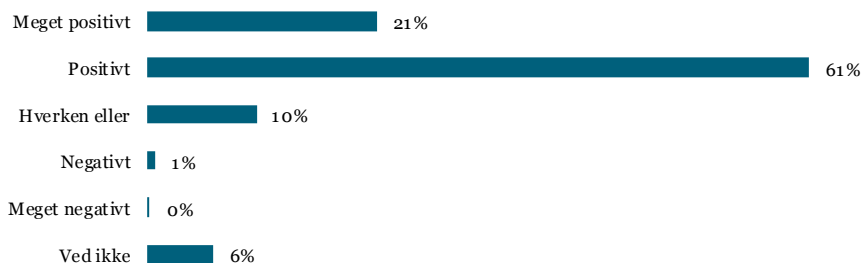
Ressourceforbruget på eksterne rådgivere og konsulenter er steget i det forløbne år, og det er især de forretningskritiske rådgivningsydelser fra revisorer, advokater og IT-konsulenter, som virksomhederne har efterspurgt. Men også bistand til markedsføring og kommunikation har stået højt på listen.

De virksomheder, der forventer en øget omsætning, planlægger også at bruge flere ressourcer på rådgivning i det kommende år. Ekstern rådgivning lader med andre ord til at være en integreret del af strategien for de virksomheder, der satser offensivt på at vækste sig ud af krisen.

Rådgivnings- og vidensservicevirksomhederne udfylder en afgørende rolle i videnøkonomien, og det er derfor vigtigt med gode rammevilkår. Adgang til velkvalificerede – danske og udenlandske – medarbejdere, og et lavere skattniveau, der gør det attraktivt at udvikle og anvende viden, er kritiske elementer i disse vilkår.

Figur 1

Vurdering af udbyttet af ekstern rådgivning

Kilde: Epinion for Dansk Erhverv, august 2011

Note: n=506. Kun besvaret af virksomheder, der har købt rådgivning inden for de seneste 12 mdr.

Udbredt anvendelse af eksterne rådgivere og konsulenter

I en ny repræsentativ spørgeskemaundersøgelse blandt virksomheder med mindst fem ansatte, har Epinion på vegne af Dansk Erhverv kortlagt virksomhedernes anvendelse og vurdering af eksterne rådgivere og konsulenter, som fx revisorer, advokater, it-konsulenter og rådgivere inden for salg og markedsføring.

Undersøgelsen viser, at 91 pct. af de adspurgte virksomheder har anvendt eksterne rådgivere eller konsulenter i det forløbne år. Gennemsnitligt bruges omkring 11.500 kr. pr. ansat på rådgivning, men det dækker over en stor variation. De 10 pct., der bruger mindst, bruger gennemsnitligt kun 1.200 kr. pr. medarbejder på eksterne rådgivere og konsulenter, mens de 10 pct., der bruger mest, bruger mere end 45.000 kr. pr. medarbejder.

Andelen af virksomheder, der bruger rådgivere, er stort set den samme på tværs af de forskellige brancher, med undtagelse af bygge- og anlægsbranchen, hvor det – i hvert fald inden for det seneste år – har været lidt mindre udbredt at bruge eksterne rådgivere og konsulenter. Det fremgår af figur 2.

Figur 2

Har modtaget rådgivning, fordelt på branche			
Industri (n=64)	Bygge og anlæg (n=70)	Handel (n=115)	Videnservice mv ¹ (n=70)
95 %	80 %	90 %	97 %

Kilde: Epinion for Dansk Erhverv, august 2011

Note: n=398. Tabellen viser kun brancher med et tilstrækkeligt antal respondenter

Brancherne bruger dog ikke samme beløb pr. medarbejder på rådgivning. Virksomheder inden for vidensservice mv. ligger i top, når der måles på, hvor store beløb der bruges på eksterne rådgivere og konsulenter pr. medarbejder.

Ekstern rådgivning giver meget positivt udbytte

Virksomhederne vurderer, at eksterne rådgivere og konsulenter tilfører dem stor værdi. Således svarer hele 83 pct. af de virksomheder, der har anvendt eksterne rådgivere eller konsulenter i løbet af det seneste år, at udbyttet har været positivt eller meget positivt, jf. figur 1 på side 1.

Virksomhedernes vurdering af udbyttet underbygges af, at hele 91 pct. af dem, der tager stilling til spørgsmålet anslår, at rådgivningen eller konsulentbistanden tilfører virksomhederne en værdi, der svarer til eller overstiger betalingen.

Virksomhedernes udbytte af ekstern rådgivning og konsulentbistand er næsten entydigt positivt

¹ Vidensservice mv. omfatter vidensservice, information og kommunikation, samt finansiering og forsikring.

Den positive vurdering af rådgivningen er i store træk lige udbredt på tværs af de forskellige brancher, jf. figur 3. Udbyttet vurderes også ensartet blandt virksomheder af forskellig størrelse.

Figur 3

Vurdering af udbytte, fordelt på brancher				
	Industri (n=79)	Bygge og anlæg (n=76)	Handel (n=138)	Videnservice mv. (n=86)
Meget positivt	20 %	28 %	25 %	20 %
Positiv	67 %	58 %	62 %	69 %
Hverken eller	13 %	12 %	13 %	9 %
Negativt	0 %	0 %	1 %	2 %
Meget negativt	0 %	3 %	0 %	0 %

Kilde: Epinion for Dansk Erhverv, august 2011

Note: n=506. Kun besvaret af virksomheder, der har købt rådgivning inden for de seneste 12 mdr.

Tabellen viser kun brancher med et tilstrækkeligt antal respondenter. Svar i ved ikke er udeladt i beregningen.

Blandt de 38 virksomheder i undersøgelsen (jf. de 7 pct. i figur 7), der *ikke* har anvendt eksterne rådgivere eller konsulenter i det seneste år, er årsagen heller ikke dårlig kvalitet. Og kun to nævner, at det er for dyrt. Derimod er den altovervejende årsag, at de ikke vurderer, at de har haft behov for det.

Specialviden er afgørende for valg af ekstern rådgiver

Den primære årsag til, at virksomhederne har brugt ekstern rådgivning frem for at fastansætte en medarbejder er, at rådgivere og konsulenter har speciel viden og kompetencer, jf. figur 4. Det tæller også positivt, at det er en fleksibel form for arbejdskraft. Derudover nævner mange, under "andet", at de ikke har opgaver nok eller økonomi til at fastansætte en medarbejder.

De eksterne rådgivere og konsulenter foretrækkes primært pga. af speciel viden og kompetencer

Figur 4

Anvendelse af ekstern konsulent frem for fastansættelse af medarbejder

Kilde: Epinion for Dansk Erhverv, august 2011

Note: 506

Virksomhedernes besvarelser peger på, at anvendelsen af ekstern rådgivning er en effektiv måde at tilføre virksomhederne viden og kompetencer, som det er meget ressourcekrævende at opbygge. Anvendelsen af eksterne konsulenter er for virksomhederne en økonomisk og fleksibel måde at få adgang til denne viden, som dermed på en omkostningseffektiv måde spredes til en lang række virksomheder.

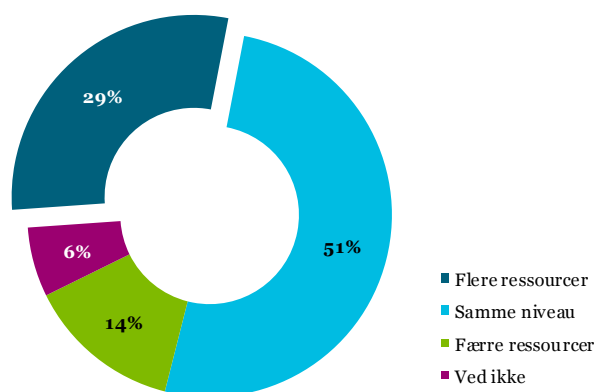
Der er brugt flere ressourcer på ekstern rådgivning

I det forløbne år er virksomhedernes ressourceforbrug på ekstern rådgivning samlet set steget. 29 pct. har brugt flere ressourcer på rådgivning og/eller konsulentbistand de seneste 12 måneder, mens 14 pct. har brugt færre, jf. figur 5. Det giver netto 15 pct., der har brugt flere midler på rådgivning og konsulentbistand.

Ressourceforbruget på eksterne rådgivere og konsulenter er steget i det forløbne år

Figur 5

Ressourceforbrug på rådgivning de seneste 12 måneder ift. de forudgående 12 måneder

Kilde: Epinion for Dansk Erhverv, august 2011

Note: n=506. Kun besvaret af virksomheder, der har købt rådgivning inden for de seneste 12 mdr.

Stigningen er bemærkelsesværdig i lyset af den økonomiske udvikling i Danmark i de senere år. Man kunne have forventet, at det var et område, som virksomhederne havde skåret på i en krisetid. Men det har ikke været tilfældet indtil nu.

Det er især industrivirksomheder og sekundært virksomheder inden for vidensservice, handel og transport, der har brugt flere ressourcer på rådgivning og konsulentbistand i det forløbne år, jf. figur 6.

Figur 6

Udvikling i ressourceforbrug på rådgivning, fordelt på brancher				
	Industri (n=85)	Bygge og anlæg (n=79)	Handel (n=135)	Vidensservice mv. (n=89)
Flere	40 %	27 %	28 %	37 %
Samme	47 %	48 %	63 %	45 %
Færre	13 %	25 %	9 %	18 %

Kilde: Epinion for Dansk Erhverv, august 2011

Note: n=506. Kun besvaret af virksomheder, der har købt rådgivning inden for de seneste 12 mdr. Tabellen viser kun brancher med et tilstrækkeligt antal respondenter. Svar i ved ikke er udeladt i beregningen.

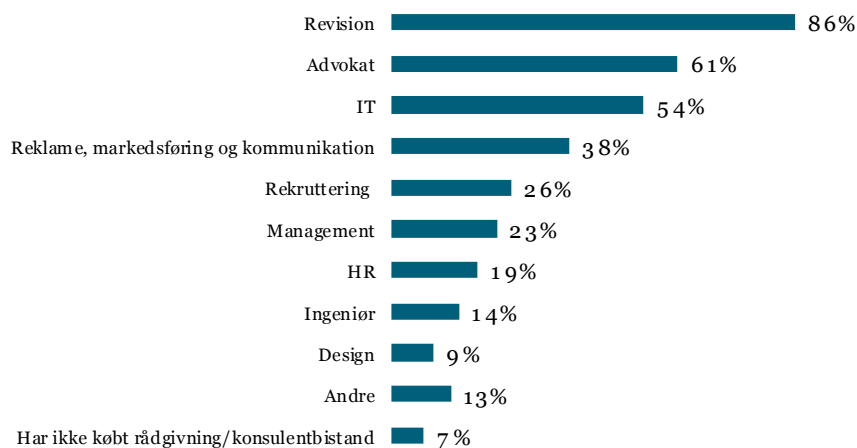
Rådgivere anvendes især til optimering af drift

I løbet af det seneste år har virksomhederne hovedsageligt anvendt revisorer, advokater og IT-konsulenter, jf. figur 7. Man har altså hovedsageligt brugt forretningskritiske rådgivningsydelser.

Virksomhederne benytter primært eksterne rådgivere og konsulenter til driftsopgaver

Figur 7

Anvendte rådgivningsbrancher det seneste år

Kilde: Epinion for Dansk Erhverv, august 2011

Note: n=545. Det har været muligt at angive flere svar.

Men anvendelsen af konsulenter inden for reklame, markedsføring og kommunikation har også været relativt stor, ikke mindst i lyset af den økonomiske situation, som har fået mange virksomheder til at skære ind til benet på omkostningssiden. Derudover har godt hver fjerde anvendt konsulenter til rekruttering og management.

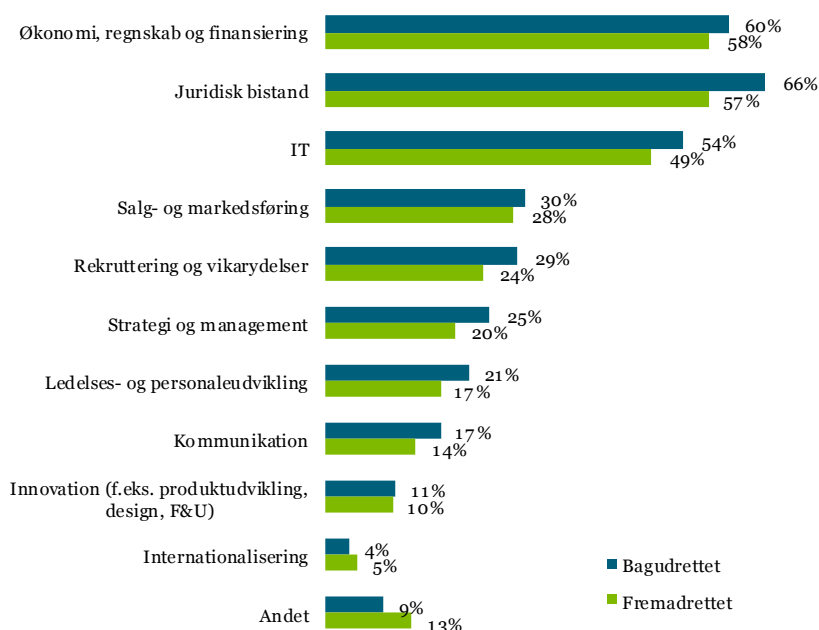
Forretningskritiske rådgivningstyper i fokus – også næste år

Da de forskellige rådgivningsbrancher i dag ofte rådgiver på en række forskellige områder, er det også relevant at se på, hvilke *typer* af rådgivning virksomhederne har modtaget.

Figur 8 viser hvilke rådgivningstyper virksomhederne har anvendt inden for de seneste 12 måneder (blå bjælke), samt hvilke ydelser de forventer at anvende de kommende 12 måneder (grøn bjælke). Som det fremgår, er det især de forretningskritiske ydelser, som virksomhederne forventer at anvende eksterne rådgivere og konsulenter til i de kommende 12 måneder. Derudover forventer ca. hver fjerde virksomhed at modtage rådgivning om salg og markedsføring, samt rekruttering og vikarydelser.

Figur 8

Anvendte rådgivningstyper og forventede behov de kommende 12 mdr.

Også fremadrettet forventer virksomhederne primært at bruge eksterne rådgivere og konsulenter til driftsopgaver

Kilde: Epinion for Dansk Erhverv, august 2011

Note: n=545. Det har været muligt at afgive flere svar.

Sammenligner man hvilke ydelser virksomhederne har modtaget de forløbne 12 måneder, og hvilke ydelser de forventer at bruge de kommende 12 måneder, ser man, at der ikke vil ske større forandringer i prioriteringen. Der er med andre ord ikke udsigt til større ændringer i, hvilke rådgivningsbrancher der er størst efterspørgsel efter. Men der er en generel tendens til et mindre fald i efterspørgslen, især hvad angår køb af advokatbistand.

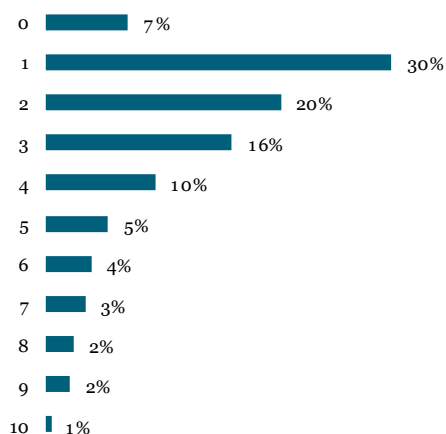
Et fald i anvendelsen af ekstern rådgivning og konsulentbistand i det kommende år er måske ikke overraskende i lyset af, at den økonomiske krise blev forværret i sensommeren, hvor fornyet turbulens og usikkerhed opstod i kølvandet på en eskalering af den europæiske gældskrise og nedgraderingen af USA's kreditværdighed. I den nuværende situation er virksomhederne tilbøjelige til at planlægge nedskæringer i den eksterne bistand.

Virksomhederne bruger typisk én, to eller tre rådgivningsydelser, jf. figur 9. Sammenholdt med resultaterne i figur 8 vil det typisk dreje sig om økonomi, juridisk bistand og it. Blot hver fjerde virksomhed bruger mere end tre ydelser.

Den typiske virksomhed modtager rådgivning inden for tre eller færre områder.

Figur 9

Andel virksomheder der bruger 0-10 rådgivningsydelser

Kilde: Epinion for Dansk Erhverv, august 2011

Note: n=545

Vækst og øget forbrug af rådgivning går hånd i hånd

Virksomhedernes tilbøjelighed til at skære på rådgivning i en krisetid bliver udfordret af, at undersøgelsen netop viser, at de der har øget deres ressourceforbrug på rådgivning, har større forventninger til virksomhedens vækst. Der er desuden en signifikant positiv sammenhæng mellem, hvor mange typer opgaver virksomheden har brugt eksterne konsulenter til, og hvor store forventninger virksomheden har til væksten.

De virksomheder, som forventer en øget omsætning, har gennemgående brugt mere af stort set alle rådgivningstyper, jf. figur 10. Men to former for ydelser har de brugt i markant større omfang end de virksomheder, der venter uændret eller lavere omsætning: Rekruttering og vikarydelser, samt salg og markedsføring.

Figur 10

Anvendelse af ydelser, fordelt på forventninger til omsætning			
	Forventer øget omsætning	Forventer samme eller lavere omsætning	Difference
Økonomi, regnskab og finansiering	58 %	62 %	-4 pct. point
Juridisk bistand	69 %	62 %	7 pct. point
IT	56 %	50 %	5 pct. point
Salg og markedsføring	36 %	22 %	14 pct. point
Rekruttering og vikarydelser	39 %	18 %	21 pct. point
Strategi og management	29 %	20 %	10 pct. point
Ledelses- og personaleudvikling	24 %	18 %	6 pct. point
Kommunikation	21 %	13 %	8 pct. point
Innovation	12 %	9 %	3 pct. point
Internationalisering	5 %	2 %	3 pct. point
Andet	9 %	8 %	2 pct. point

Virksomheder, der forventer vækst, modtager flere typer ydelser end andre virksomheder

Kilde: Epinion for Dansk Erhverv, august 2011

Note: n=506. Kun besvaret af virksomheder, der har købt rådgivning inden for de seneste 12 mdr.

Det kan være tegn på en sammenhæng mellem virksomhedernes vækst og deres anvendelse af eksterne rådgivere inden for disse områder. Under alle omstændigheder viser det, at den største forskel i anvendelsen af rådgivningsydelser blandt virksomheder, der forventer vækst, og virksomheder som ikke gør, ses inden for en type ydelser, der rækker udover den normale daglige drift.

Sammenhængen mellem rådgivning og vækst ses også fremadrettet: De virksomheder, som regner med at bruge flere ressourcer på rådgivning og konsulentbistand i det kommende år, er mere tilbøjelige til at forvente stigende omsætning, jf. figur 11.

Figur 11

Udvikling i omsætning, fordelt på forventet ressourceforbrug på rådgivning			
	Flere ressourcer	Samme niveau	Færre ressourcer
Større omsætning	80 %	53 %	40 %
Samme	17 %	37 %	42 %
Mindre omsætning	4 %	10 %	19 %

Virksomheder, der forventer vækst, planlægger at bruge endnu mere rådgivning

Kilde: Epinion for Dansk Erhverv, august 2011

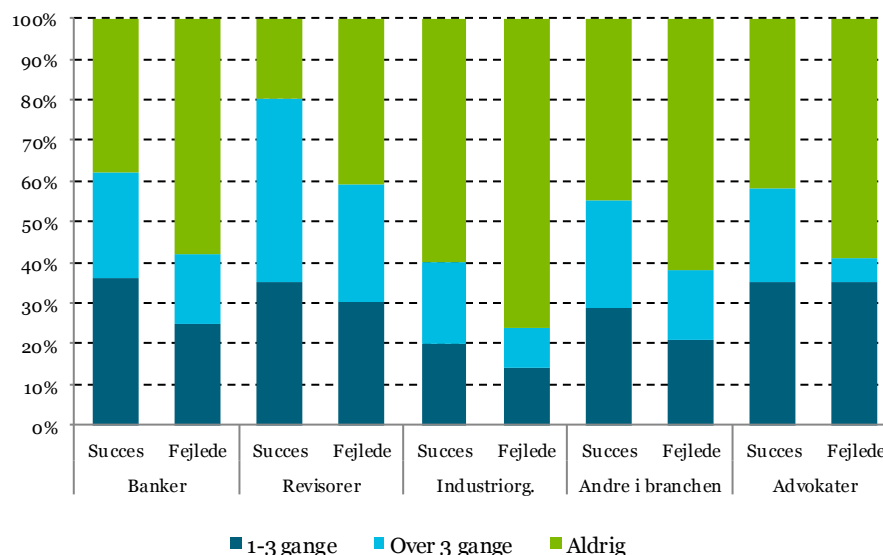
Note: n=456. Svar i kategorien ved ikke er udeladt i beregningen

Det peger på, at mange af de virksomheder, der satser offensivt på at vækste sig ud af krisen og udnytte nye forretningsmuligheder, bruger ekstern rådgivning som en del af denne strategi.

Kompetent rådgivning og konsulentbistand kan være væsentligt for en succesfuld vækststrategi. Men det kan også være afgørende for virksomhedernes overlevelse i en krisetid. En australsk undersøgelse fra 2003 viste, at rådgivning har afgørende betydning for mindre virksomheders overlevelseschancer.

Resultaterne fra undersøgelsen ses i figur 12, som viser hvor udbredt det har været at modtage forskellige typer rådgivning blandt virksomheder, der hhv. overlevede og gik konkurs. Som det fremgår af figuren, er de virksomheder, der er gået konkurs, mere tilbøjelige til *aldrig* at have modtaget rådgivning.

Figur 12

Virksomheder, der anvender rådgivere, har større sandsynlighed for at overleve

Kilde: "The potential impact of accessing advice on SME failure rates". By Professor John Watson. A paper for small Enterprise Association of Australia and New Zealand 16th Annual Conference, Ballarat, 28 sep-1 oct, 2003.

Gennem revisoren, finansieringsrådgiveren eller advokaten kan virksomheden få den nødvendige rådgivning til at håndtere de økonomiske udfordringer og få vendt en negativ udvikling. Krisen har i de seneste år gjort indhug i antallet af virksomheder. I 2009 var der ifølge den registerbaserede konkursstatistik 5.710 konkurser, og i 2010 var tallet 6.461. Disse tal kunne sandsynligvis have været lavere – og arbejdspladser reddet – hvis flere virksomheder brugte ekstern bistand i pressede tider.

Rådgivning skaber værdi for erhvervslivet

Danske virksomheder har stor gavn af ekstern rådgivning og konsulentbistand. I en krisetid har de virksomheder, som satser offensivt på vækst, allieret sig med rådgivere i gennemførelsen af denne strategi.

I dag oplever virksomhederne at skulle omstille sig hurtigere end tidligere. Det gælder både i forhold til nye markedsforhold, nye kompetencevilkår, ny regulering og teknologiske muligheder. Her skaber rådgivning og bistand værdi.

Eksterne konsulenter og rådgivere tilfører viden og kompetencer, som virksomhederne er afhængig af, men som det enten ville være for vanskeligt eller omkostningstungt at skaffe gennem fastansættelser. Et velfungerende marked for rådgivning er derfor af stor betydning for den danske konkurrenceevne.

Det er med andre ord vigtigt, at rådgivnings- og vidensservicevirksomhederne har gode rammevilkår. Det drejer sig blandt andet om adgang til velkvalificerede – danske og udenlandske – medarbejdere, og om et lavere skatteniveau, der gør det mere attraktivt at udvikle og anvende den viden, der er kernen i alle rådgivningsbrancherne. ▼

▼ OM DENNE UDGAVE

"Erhvervslivet har stort udbytte af eksterne rådgivere og konsulenter" er 52'ne nummer af Dansk Erhvervs Perspektiv. Redaktionen er afsluttet den 12. september 2011.

Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført af Epinion for Dansk Erhverv. Målgruppen er private virksomheder i Danmark med minimum 5 ansatte. Der er gennemført i alt 545 telefoninterview i perioden 11. august til 2. september 2011. Interviewene er gennemført i to runder. Første runde er gennemført repræsentativt (n=398). I anden runde er der screenet for, om virksomheden har brugt ekstern rådgivning for at optimere datagrundlaget for konklusionerne om virksomhedernes oplevelser med ekstern rådgivning (n=147). Datamaterialet er vejet efter fordelingen i KOB-databasen. Resultaterne må kun offentliggøres med kildeangivelsen: "Epinion for Dansk Erhverv".

▼ OM DANSK ERHVERVS PERSPEKTIV

Dansk Erhvervs Perspektiv er Dansk Erhvervs analysepublikation, der sætter fokus på aktuelle problemstillinger og giver baggrund og perspektiv på samfundsmæssige problemstillinger. Dansk Erhvervs Perspektiv udkommer ca. 25 gange årligt og henvender sig til beslutningstagere og meningsdannere på alle niveauer. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag for væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling.

Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs Perspektiv med tydelig kildeangivelse og med henvisning til Dansk Erhverv.

▼ REDAKTION

Analysechef Geert Laier Christensen (ansv.), cand. scient. pol., underdirektør Søren Friis Larsen, cand. scient. pol., chefanalytiker Torben Mark Pedersen, cand. polit., Ph.D., chefkonsulent Mira Lie Nielsen, cand. oecon., skattepolitisk chef Bo Sandberg, cand. polit., pressekonsulent Lisa Sandager, cand. merc., journalist.

▼ ISSN-NR.: 1904-7894

Dansk Erhvervs Perspektiv indgår i det nationale center for registrering af danske periodika, ISSN Danmark, med titlen "Dansk Erhvervs perspektiv: Analyse, økonomi og baggrund (online)"

▼ KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhverv gennemfører egne spørgeskemaundersøgelser i overensstemmelse med de internationalt anerkendte guidelines i ICC/ESOMAR, og alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring i henhold til Dansk Erhvervs interne kvalitetsmanual.

Denne analyse er offentlig tilgængelig via Dansk Erhvervs hjemmeside. Skulle der trods grundig kvalitetssikring forefindes fejl i analysen, vil disse blive rettet hurtigst muligt og den rettede version lagt på nettet.

▼ KONTAKT

Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til analysechef Geert Laier Christensen på glc@danskerhverv.dk eller tlf. 33 74 65 26.

▼ NOTER